

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyi előfizetők árak:

Egész évre . . .	8 ft. — kr.
Fél évre . . .	4 ft. — kr.
Száraz évre . . .	2 ft. — kr.

Változó postai költségek:

Egész évre . . .	9 ft. — kr.
Fél évre . . .	4 ft. 50
Száraz évre . . .	2 ft. 25

Egyre után ár 1 kr.

kapható a kiadókattal és a Gross G. fotográfusjuttatásán.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Bérmunkások levelek nem fogadtatnak el.

HIRDETÉSEK DÍJA:

3 hasznos gármond sor v. annak helyén 7 kr. Nagyből és előszó hirdetésétől kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. befizetendő. Hirdetés.

Nyitólátó költségek száma 15 kr.

Hirdetése és nyitólátó cikkét díja előre fizetendő.

HIRDETÉSEK fogadtatnak Brassóban a kiadókattal, Kolozsváron 26. sz. a. — Budapest: Eckstein Bernát, Goldberger A. V. Menz A. Schwarz Gy. — Bessen: Danneberg J. Hasenleiten és Wagner, Schalks Honr. — Berlinben: Mosse Rudolf, Frankfurtban: Daube G. L. és Társa. — Hamburgban: Käyser és Liebmans úr. hirdetés iradjában.

Főszerkesztő:

Dⁿ WEISZ IGNÁCZ

ügyvéd.

Szerkesztő iroda:

Brassó, Ló-piac 10. szám alatt, hová a lap számára részről illő közlemények juttathatók. Közlésük díjazás nem adatik.

Földész szerkesztő:

Dⁿ FISCHER ÁKOS

ügyvéd.

A miniszterelnök szünetje.

Brassó, július 15.

Még a vasminiszer vasárnapj törvénynek behozatala előtt volt, hogy az egyeztető gyűlés az azzal védekezett a folytonos munka és emberségadás vádjára ellen, hogy igenis, ők is megtartják a sátoros ünnepeket; ilyenkor a gyűlés üzenetben szünetet tartanak s a — reparatúrát végzik.

Ezt a jellemző esetet juttatta eszünkbe Wekerle miniszterelnök nyári szórakozása, melyről az ödlésére kinalkozó kánikula idegengyűsző napját kitölteni akarja.

A képviselőház kapui zárva, a törvényhozók családi tűzhelyeikhez vagy hűsölőbe tértek, a szósztágy kormánybuktatók pedig a nyomdák felé utján gondoskodnak a csömörlejtő menő sorai frázisaiért értékesítéséről s a kormány részére végre-válahára megadódik az alkalom háborítatlannal — dolgozhatni s előkészíteni az őszszal egybeülendő törvényhozás számára a javaslatokat.

Ez időköz csendes, de annál hatékonyabb munkálkodásnak — a mint egész közéletünknek — ismét csak Wekerle Sándor miniszterelnök a középpontja, s mintegy aggóvára kérdi az ember: honnan meríti e bámulatos tehetséget azt a rendkívüli morális és fizikai erőt, melyről a maga elé rótt munkahatást győzi?

A nyári szünetre esik első sorban az 1895. évi költségvetés összeállításának feladata, mely a pénzügyminiszter-kormányelnök vállára nehezedik, miután az év első felében az egyházi politikai törvényjavaslatok

korszakalotó tárgyalása teljesen igénybe vette minden idejét és tehetségét.

Azután következik a valuta kérdése, melyet Wekerle-kormány programja egyik főpontjának vallott és ha megoldja, nemcsak a magyar történelemben örökíti meg nevét, hanem a kérdések európai jelentőségénél fogva is az egész földről.

A valuta rendezésével függ egybe nemzetünk tekintélye, erőssége bent és kint, megőrzésünk, iparunk, kereskedelmünk.

A rendezett valután alapul az állam hittele. Ha pénzünk alapja az arany, akkor éppen annyit ér, mint a külföld; az állam hittele annyi, a mennyit éppen igénybe akar venni, értékpapirainkat a külföld szívesen veszi és a maga palagyon heverő tökélet s áruit befekteti, hitelle adja a mi vállalatainak, a mi fölfelel, fölvirágozik földmívelésünk, iparunk, kereskedelmünk. A munkának van munkája, elegendő munkabére, mert a sok vállalatnak sok munkakézre van szüksége. Sok a fogyasztás: van ára gabonának, marhának. Hitelpénz lévén elegendő bővségben, nem kell potom áron eladni, várhatunk az árak javulására.

Ezen dolgozik a Wekerle-kormány. Nem hangzatos szólamokkal, de már is kézzelfogható eredményekkel, mert már régen nincs defizit az államháztartásban, hanem több a bevételünk, mint a kiadásunk.

Ilyen óriási kihatású dolgot lassan, lépésről-lépésre lehet és kell keresztülvinni, nyugalom és békességben, mert a külföld és a pénzpiac a legkisebb zúzás állapot

is észreveszi és akkor bizalmatlanná lesz és a valuta-rendezés elodáztatik.

A hitelleltekonyvi állapotok rendezése, jobban mondva e rendezésnek befejezése szintén föl van véve a kormány programjába. A gazda-ember ugyanis csak birtokára kap pénzt kölcsön. A birtok valódi értékét a hitelezők pedig csak úgy becsülnék meg, tehát csak úgy hitelezhetnek arra, ha az a katasztrófi fölvételekkel összhangzik. Csak így lehet tudni a telekényvől biztosan, hogy mily terjedelmű a birtok, mily módon műveltetik s mennyi az évi adója.

Ez a rendezés a földmívelő népre ki számíthatatlan nagy áldás.

Az évezredek jubileum munkálatai is csak békés állapotban haladhatnak. Itt nemcsak a magyar nemzet dicsőségéről, szervezettéről, munkájáról van szó, hanem jelenéről, jövőjéről is. Milliósok szavazott meg az ország a Wekerle-kormány indítványára, a kálambóllal építkezésekre, művészetekre, kézműiparra és mindenkinél alkatmal szerez arra, hogy a műveltség, a mit tétel, a mit készít, annak piacot találhasson. Összezhazza a vévőket és eladókát és így mindenkinek hasznos szolgálatot tesz.

Térünk nem engedő, hogy mind felsoroljuk és mellátsuk azon fontos teendőket, melyeket a kormány megvalósítani kíván, de lesz módunk és alkalmunk, hogy azokra egyenként visszatérjünk.

Ez a kis prospektus maga eléggé közelfoghatatlan illusztrálja, mily léha frivolitás kellett azon vádák emeléséhez, melyeket Apponyi gróf az ő jászberényi beszédében a kormány ellen világos bocsátott.

TÁRCSA.

Egy éj a háremben.

(Rajz a török életből.)

Ilyen Hirsch Ada.

— Hozza, Leila Hanum, hát valóban azt hiszi, hogy mi halandók oly tehetetlen, akarat nélküli lények volnánk? Hogy minden embernek már születése alkalmával be van végezve, a "kismet", a sors könyveibe írva?

— Így tanítja a szent korán.

— Az ön vallási meggyőződése ellen nem akarok beszélni, csupán jónak és igaznak életpontosságaitatam vevők tudta hivatkozni. — No hát én számtalan bizonyítékot tudok szolgáltatni, hogy az ember "kismet"-e elől soha ki nem térhet — fölének ember Leila Hanum, mi alatti barátságoson megírvit, hogy vele egy kis éjszaka és pompás kocsikba menjek, mely a háremben egy magaslapon épült.

A csinos kocsik (török uralk) egy szép nagy kertben állott és magas falakkal vála körveve, melyeken át kívülről semmi kíváncsi pillantás át nem hatolhatott.

Ez Besitas faluban, Galata kikötő városához közel állt, hova onnan alig félóra alatt gőzzel el lehet jutni. Szárazföldön valamely messzebb

esik, és a közlekedést lávasút tartja fenn. A nagy falakb történelmi nevezetessége is van. Ott van eltemetve a híres korzárifonk, Chaireddin basa, a ki 1546-ban V. Károly ellen két hadjáratot viselt.

A helység pompás mosóját többször a szemünk ünnepélyre használja a szultán a pénteki istentisztelet után. A tünzölő dörvénkek is ott kókolostunk.

A midőn a kis, cifra kioszkban helyet foglaltunk, a honnan félséges kilátás nyílt a Boszporusz festői szép partvidékeire, Hanum ismét felvett a beszéd fonalát az emberek előre meghatározott sorsáról.

Azt állítja, hogy a két sors-angyal, a ki a lét és elcsorakokban az emberi élet szálát szövi, minden eseményt, minden eszékedet már születésünk napján kimér nekünk. Sok mindent elbeszél az 6 változatos életből. Egykor egyiptomi raboszlagnál volt Port-Szaid egy háremében, később több évig Kis-Ázsiában élt, míg végre Izet hely-nek lett törvényes neje, a ki a szultán palotájában hivatalnok volt. Férjének váratlan haláláról is elbeszélte egyet-mást. Vidáman és teljes egészségben ment egy reggel a palotába és napnyugtakor holtan hozták onnan vissza.

— Vannak, a kik azt állítják, hogy szerzett uram azon a napon megérvézt Kárvit iont. Én azonban nem hiszem, hanem azt mondom,

a mit a palota előzősége Hozsusa mondott: hogy szavazás előtt véget életemek.

— És hirtelen halált is kismetnek nevezi ön, Leila Hanum?

— Természetesen; ez már előre így volt a sors könyveiben megírva.

Sz miután az öreg asszony ezt mondá, arását átszellemülten fordítá a két égboltozat felé. Egy darabig elmélázva néztem magam elé és tekintetem véletlenül abba az irányba esett, a merre a Boszporusz partján állt Teshirahban nevű palotában V. Murad szultán van élve eltemetve.

— Azt is kismetnek nevezi ön, a mi a szegény Murad ott alatt a fényes kastélyban élet-hosszigalmi fogásra kárhoztatva?

— Hm, hm, ne beszéljen oly hangosan. A sebecian (szátn) mindenütt lecsodálk. Valaki meghallhatja magát a háremkertben — mondá kérés hangon, miközben aggodalmas pillantást vetett magam körül. — Annak a magas foglyának nevét többé enliten sem szabad.

Váljon-e meg, jobban mondva, vegyül-e meg ott benn az onnan kálitájában?

— Nem adott egyetlen választ, hanem a következő megegyezést tett.

— Ha egy férfinak háremjü, hű szolgálja és egy szép palotát megmunkál, mi hányvathatik, még neki az emberi lét kellemetessége kiont?

— Oh, és kedves Leila Hanumom, neki

De nem az a célunk ez alkalommal, hogy a szébszéd nagymesterével foglalkozunk, hanem a munka héroszának akarunk pár szótval adózni e helyen. A haza nemője vezérleje Wokerle miniszterelnököt a munka által érlelesült teljes és valóban nemes férfut fáradságtagyes pályáján s adja lesten, hogy a nyári szünetek alatt a munkából merítve azt az erőt és lelki ruganyosságot, melylyel a szabadságot, a haza valódi érdekeit kell védelmeznie ugyanazon szűz hazaifak ellen, kik a telenségekben exellálnak. Két lelke legyen a magyar kormányelnöknek, ha érvényesülni akar: az egyikkel teremtsen, s a másikkal küzdjön a negatív nyomorult szellemeivel, kik támadnak minden pozitívítást, mert sívár tehetetlenség érzetének miatta meghasonlásban vannak önmagukkal.

A tapasztalat meggyőzte az országot arról, hogy a szabadelvűpárt és a Wokerle-kormány a helyzet magasztalán áll. Ott, a hol elvokról, a lelkiismeret szabadságáról és az egyenlőségéről van szó: nem enged semmiféle nyomásnak, hanem szilárdul megáll a nemzet életén; ott pedig, a hol nemzetgazdasági érdekeket kell megvédeni, fejlesztetni, okosan, biztos kézzel, tervvel vezet és a kedvező alkalmat kihasználva, jólétet szerez a polgárságnak.

Dr. L. N.

A belügyminiszter erdélyi útja.

Hieronymi Károly belügyminiszterrel Besztercén a következő küldöttségek tisztelgtek:

Decsey Péter a katolikus papuságot vezette. Az ág. hitv. evang. egyházmezei küldöttség Budakér elkészve vezet. Kik üdvözöl beszédében köszöntött mond páspüskök gyors megérkezését és az egyetemes határozatok gyors jóváhagyását. Az erdélyi asszisztens ismert kötelességüket a magyar haza és önmaguk iránt; az iskolában és egyházban német voltak megírva, a hazának jól, tanul ifjakat nevelni; végül kéri a kormány támogatását, kívánva a miniszternek erőt, bátorságot és kitartást jónak ismert tervet keresztülvitelére.

A református egyház küldöttségének szónoka Balázs József elkészült.

Az izraelita hitközség küldöttségét a miniszter arról biztosította, hogy a kormány a polgárokat nem vallásnak, hanem a kötelesség teljesítés szerint ítéli meg.

mégis hiányzik az élet legnagyobb kincsét! Az emberi lét aranyos, tiszta, egyetlen igazi gyönyörűségét, a szabadságot van szegény megfosztva.

— Wallah (Istenemre), én egy ábrándozó, kedvesem. Hát a mohamedán nőknek megvan teljes szabadságuk? Nincsenek ok többé-kevésbé a hárembe bezárva? Biztosíthatom őnt, hogy a legtöbb esetben mégis jó dolguk van, mint a keresztény nőknek.

— No hát ezt még sem állíthatnám. Bármily szegény és nyomorult legyen is egy keresztény nő sorsa, a személyes szabadság mégis meg van adva neki. De beszéljen már el valamit az ön kismetjéről, hogy valóban hiányosak én és bome.

— Várjon csak, kis szépképű, elmondok önnek egy történetet, a mi őnt bizonyny meg fogja téríteni. De előbb engedje meg, hogy némi frissítőt nyújtsak kényszerem.

Törökösön tapasztalt kényszer s még mindig jól ápoli kezzeivel, a német megierlet a fekete cunuch Hassan. Múltan megparancsolta neki, hogy frissítőt hozzon, így szolt:

— Nem éppen szívesen beszélök egyikről rabslázonl kismetjéről, mindazonáltal elmondom önnek, hogy okujon belőle.

Az emuch ezalatt egy nagy ezüst tálcán a kalasot, szerszemet és az elmuradtalán aromás illatú fekete kávét hozta be. Múltan ezen frissítőkől vittünk. Hanem a következőket beszélt el:

A közös hadsereg és honvédség Fedra ezredes vezetése alatt tisztelgett a miniszterrel.

A megyei küldöttség Lázár István gr. alispán vezette, ki megköszönte a miniszternek a közigazgatás sok hibájának orvoslását, jó határu határozatokat, nemkülönben a nemzeti kérdések megoldásának kezdeményezését. A miniszter válaszában kiemelte, hogy vegyes sítu megérteni, hol a megye nemcsak az autonóm teendőket, hanem a magyar állam képviseltetését is magára vállalja, minden törekvésnek oda kell irányulni, hogy az állam egységes jellege érvényre juttassék. Ehhez szükséges részrehajlatlan, igazságos, gyors közigazgatás, hogy a nép a köztisztviselőkben jóakaró tanácsadót, anyagi érdekeknek szíves elmozdítóit lássa.

Beszterce város községéből Pellón Márton mutatta be, melegen üdvözölve a minisztert.

A törvényszéket Tischerl Domokos elnök mutatta be, kiemelve, hogy habár a bíróság az alispánok elnökletén el van különítve, mégis az állam jogrendje csak úgy érhető el, ha a két az szabályosan összemunkálódik és támogatja egymást.

A kir. erdélyi igazságügyi tisztelgése alkalmával a községi erők kezelése iránt két kérdésként és elismeréssel nyilatkozott az eredmény felől. A tanfelügyelőség üdvözlötte válaszába kiemelte a miniszter, hogy a tanügy a közigazgatás egyik ága, s attól függ, hogy a jövő nemzedék miként fogja teljesíteni a haza iránti kötelességét. Az ily nemzeti viszonyok ezért a tanítókra még fokozottabb kötelesség hárul.

A hatóság által adott ebéd egyesítette a megye és város színe-jávat. Az első felköszöntő a Királyné Lázár István gr. alispán mondta, mire Kiszlász Godefroy megyei főjegyző a szabadelvű kormány és annak jelenlévő tagjait elvette. Majd Flugs Károly mondott németül rendkívül hazafias, lelkes hangú beszédet; utána Balázs József ref. pap köszöntötte fel Jósika Samu bárót. Budaker ev. lelkeszté azt kívánta a kormányának, hogy találja meg azon kiindulási pontot, melyből a haza valamennyi polgárát nyelv- és vallás különbség nélkül a haza közös szolgálatára lehet bírni. A miniszter személyesen az imdott hazának hódolnak. Pellón polgármester elvett a minisztert; mire Hieronymi belügyminiszter szözlött fel, kifejtve, hogy a nemzetiségi kérdés nem egy kérdés, hanem a logikailag felvetődő kérdések szövénye, mely minden vidéken más-más alakot ölt, de egy tulajdonság mindig közös marad, hogy t. i. mind kereséssel, beszéléssel róla, annál több siker érhető el. A megyére és városa iránti polaritást, melyek régtől fogva kedvező hatással voltak egymásra.

Kramer szász esperes hosszas hazafias beszédben az unió áldásos hatását fejtegette, melyet létezősekről többet fel nem fogtak, de most már látják, hogy végzélya nem volt egyéb, mint hogy az erdélyi részek lakosai minden különbség nélkül fellelők boldogságuk feltételeit.

„Kös esztendővel ezölt, mikor még szerettem férjem életben volt, ennek nővére, a ki Alexandriában van férjével, egy fiatal, csodaszép arab gyermekét küldött nekünk. A lányka oly szende, csendes volt, hogy én Gul-Baharnak (tavasz rózsája) neveztém el.

Mikor felnevelkedett, annyira megszerettem a kiskislót, mintha saját gyermekem lett volna, és elhatároztam magamban, hogy én is előbb fiam, szeltem bír számára fogom felnevelni.

Mi mohamedán nők egyáltalában jobbnak tartjuk fiunkat leendő nejeit magunk felnevelni, mert ha egy ismeretlen családól választunk ki egy lányt, hogyan ismerheszük annak cinyéit és hibáit?

A szőlő tavaszi rózsának, a kit idősebb fiannak szántam, nem engedtettem meg, hogy háremben üljenek. Ez a sors-angyal végzése ellen volt. A fiatal, alig tizenégy éves leányka egykor engedélyt kapott hárememnek káoszánálval és csodásgézzel a faház kisbő szótátk tenni. Egy ily alkalommal Gul Bahar valószínűleg fölemelte lábától és egy fiatal levantinnal ismerettségét kötött. Miképpen tudhatott bennünket a fiatal gyermek így megcsalni, azt sohasem tudhatuk meg. Röviden szölv, a szép leány szokása már ki volt csinálva. A kert külső falához egy magas létrát találtunk támasztva, a fal mellett pedig egy bárka állott vitorlázásnak.

Az ebéd végzetével hosszú kocsiorsó kísérettel a vonatához a minisztert, ki Tordára utazott.

Lekezene szász község lakói ünnepi díszben várták a vonatot s a tüdőző-zenekar a Hymnust játszották. A községi tanács vezetőkénél élen Wohl Vilmos ev. lelkes egyházi üdvözlet, igazán hazafias német beszéddel üdvözölte a minisztert; a királyhoz és a közös hához, valamint a fennálló törvényekhez való tőrlehen ragaszkodást biztosítja a minisztert.

Hieronymi miniszter tisztelgére Mezőzáh, Mezőmésény és Szeged városi községek lakossága az alldomások sorfald tépéze eljente a minisztert. Marosludas alldomás a vegyes agár nép tisztelgett.

Hieronymi Károly e hó 22-én este 9 órákor érkezett meg Tordára. A vasúti kúpeből leszálló belügyminiszternek gr. Bethlen Géza főispán mondott üdvözlő beszédet, a melyre a belügyminiszter válaszába, megköszönte a szíves fogadtatást.

Az ünneplés tisztelgés aktusa e hó 23-án délelőtt történt meg a megyeháza dísztermében, hol mindenek előtt a vármegyei és Torda városi tisztikar jelent meg a belügyminiszter előtt, a kiknek nevében az alispán Rödiger Béla adott kifejezést a tisztikar nevében a belügyminiszter iránti határtalan tisztelgésnek.

A zajos éjjeles elhagyása után, a belügyminiszter hosszasan válszolt, megemlítve — az alldomás beszéde és részére támaszkodva — a nemzetiségi kérdést is, a melyre vonatkozólag azon meggyőződésnek adott kifejezést, hogy ezen kérdés csak hosszas munkával lesz megoldható, s az által, ha a közigazgatás minden ágában a tisztikart a szögiron pártatlanság vezeti s a köznepeket meggyőzni igyekezik arról, hogy a tisztikar nem ellensége, de sőt inkább, minden ügyben gondos és igazságos ápolója.

S ha mégis fölmerülne a nemzetiségek között a békétlenkedésnek tünete, a tisztikarnak — mondotta a belügyminiszter — kötelessége ezen békétlenkedés okait kutatni, s azok elenyészését illet közremunkálni, — igérve a maga részéről, hogy a békés egyetértés útján fölmerült minden akadályt elhárításban szüntén munkás leend.

A tisztelgők során következőket ezután: a római és ref. katolikusok, az ev. református, unitárius és lutheranus papusok, a torlai kir. ügyvezető és kir. járásbírók, az izraelita egyházok vezetői, a kir. pénzügyi igazgatóság, a tanári és tanítói kar, Kiskisküllő megye küldöttsége Gál Domokos alispán vezetés alatt, a torda-arcanyai gazdasági egyület, az EMKE és EKE torlai fő választmány, a csendőrség. Következett a topánfalvi járás községeinek román küldöttsége Vlász János főszolgabíró vezetés alatt.

A belügyminiszter és kísérete d. e. 12 órákor indultak el tovább Nagy-Szeben felé.

Hieronymi belügyminiszter Thalmann Gusztáv

Minden nagy ravasszággal volt az éj eszenélője véghez vívre. Mindazonáltal a bűns jók nem térhetik ki kismetét elől. Midőn éppen Gul-Bahar teljes keresztény öltözetben nosztelenül végig suhant az előcsarnok, a mindig ott éggő függő lámpa leeseett. Az éggő olaj végig onlott a padlózsalma takarón és mintegy egy piros nyelv lángba borult a megijedt Gul-Bahar lenge öltözként.

Ere még elmúlt, de még mindig fájdalommal esemény emelte könyveket felakasztó Leila Hanem szemében. Kezével letörte némas orrát, azt unat elhallgattat, majd így folytatta:

„Az égcsé háremet fellármázta a szerencsétlen leányka szívfacsaró jalkáltságával. Segítségon azonban későn érkezett, mert mire az cunuchok és néhány asszony fölfedezte, a faház kisbő pangsáshoz, Gul-Bahar már meghalt! a borzasztó füst és lángok közepette.”

— És mi történt a levantini urakkal, a ki a bárkában kedvesre várakozott?

— Hát mindent én tudni? A két érős cunuch közölte vele a szükséges tudvalakat. Másnap reggel a gazdátlan bárka üresen uszott a part hoszában fel és alá.

(Vége következőik.)

táv főispán és század comes kíséretében hűtőn d. u. 7 óra 10 perczkor külön vonattal érkezett N. Szebenbe.

A pályaudvaron Fogarasmegye főispánja Bauszenen Guidó, Szebenmegye tisztikara Reisenberger Gusztáv tanács vezetésével, a városi tan. Sigerus tanácsos vezetésével, továbbá a megyezbeni hivatalok főnökei, a tanácsbírségek — az ólahi tanácsok kíséretével — várak.

A peronon és az utcán százakra menő nagy közönség várakozott, mely leköszön megjelölése Hieronymit. A minisztert Reissenberger alispán üdvözölté beszéddel, melyre a miniszter zápos eljenzéskor fogadtat válasszal hangszólóval utazásának csúszóját és ajánlatokat adott kifejezést a fölött, hogy N. Szebenben csupán néhány óráig időzök, végül megköszönök a szép fogadtatást.

A város nevében Sigerus tanácsos német nyelven fejezte ki a lakosságban a miniszter érkezése fölött érzett örömet, egyuttal köszöntet fejezte ki a miniszternek a város iránt, vízvezetéke ügyében is tanúsított jóakaratát.

Hieronymi miniszter néméül adott válaszában kijelentette, hogy a városok iránt és érdekeik iránt mindig figyelemmel van és lesz.

Ismételten köszöntet fejezte ki a szép fogadtatást. Hosszra ékes „hoch” kiáltások fogadták a miniszter választát, mely nagy hatást tett.

A miniszter tudatta dr. Konrád Jenővel, a tébolyda igazgatóval, hogy megfogadja az intézkedést.

A főispán alalmával a miniszter Thalmann főispánnal oldalon hajtottak be a városba. Hosszú kíséssel követte szállásig, mely a század egyetem épületében van.

A bevonulás alalmával a közönség folytonosan melegen és lelkesen éljenzt.

A csángók érdekében.

Nagy fontosságot érkeztel volt f. hó 18-án délután a brassói kereskedelmi és iparkamara helyiségében a helyfűlűs községök közzgazdasági viszonyainak emelése tárgyában.

Az értekezlet azon alkalmából tartották, hogy Zajzon, Tatrang és Pürkerész községök előjárásigali egy szűz tanulmányhely miniszter uránál, a ki ez ügy tanulmányozásával és megfelelő javaslattal ellátja az iparkolák azon felügyelőjéig bista meg. Ennek alapján Saterényi felügyelő 18-án délutánra értekezletet hívott össze, melyen megjelentek a helyfűlűs községök képviselői — mintegy 25 — Henter Gábor jársi fűszolgabíróval ellátott, ott volt a kereskedelmi és iparkamara képviselőiben Fabrizius Károly elnök, Lázár Gerő alelnök s Thomas M. titkár, továbbá mint alispán kiküldöttél Bíró Samu közzgazgatási gyakornok és végül külön meghívás alapján László Gyula a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara m. titkára. Ki a csángó-kérdéssel évek óta behatóan foglalkozik.

A gyűlést Saterényi országos felügyelő nagy nyitván, üdvözölte az egybegyűlést, részletesen beszámolt az értekezlet csúszóját, melynek feladata volna, oly alapot teremteni a helyfűlűs községök közzgazdasági fejlődésére, melyen jobb jövő és egészségesebb helyzet fejlődhetik.

Mindenek előtt tárgyalás alá került Tatrang, Zajzon s Pürkerész községök azon kérésre, hogy ezek valamelyikében szövötmények állítsanak fel s ezenkívül a kereskedelmi kormány engedélyezzen 300 ft. segélyt legalább háziiparosok szövötményeiknek gyors vetővelékel való ellátására.

A mi az első kérés illeti, arra nézve az elnök felügyelő kijelentette, hogy annak nem tudnivalót a helyfűlűs viszonyok között nagy fontosságot, mert nagy szaksikolára a helyi viszonyok nem alkalmasok, ahhoz nagy szövötményket — a községök részéről oly áldozatok melyek hozatalára azok nem képesek, — kis tanulmányok pedig egyrészt a miniszter ur éxcellenciájára nem létezik már, de ennek semmi a gyöb befolyása nem lenne. Ennek fogva ettől eltekinteni kíván. Ellenben a legmegelőbb ajánlatát fogja előterjeszteni a községök második kérését, remélve, hogy éxcellenciájára — a ki a hazai ipar érdekében a legnagyobb áldozatokra kész — kegyes lesz annak helyt adni.

Sokkal fontosabbnak tartja azonban, hogy intézkedésekre felhívja a kormány figyelmét, melyek hordejejének messzebbre kihatók s melyeknek használja a lakosságnak csaknem egész zömére terjednie ki.

Henter Gábor fűszolgabíró, Bede Dániel tanár, Hoffmann zajzoni jegyző, Csorba Samu házipari vállalkozó, Kiss Árpád csernafűlűs ur. lelkes hozzászólása után az értekezlet egyhangúan abban állapodott meg, hogy a helyfűlűs közzgazdasági és kulturális viszonyok emelésére követező intézkedések volnának szükségesek:

1. A szövötmények nagyobb mértékű felállítását és ezzel kapcsolatos költségeit a helyfűlűs csángó községöknek nagyban való meghonostása.

2. A helyfűlűs község nagy háziipar-érdekük jobb értékesítésére gazdasági eszköz készítő háziipar-nak nagyban való meghonostása.

3. A gyümölcs- és konyhakertészeti s ezzel kapcsolatos a méhészet felállítására, melyre az egész vármegye kiválóan alkalmas. Ennek megtörténte után pedig a gyümölcs szállítására alkalmas kosarak készítésének megtanítására gyakorlati kósafőnök tanfolyam létesítése.

4. A szajgazdasági felállítás, illetve finomabb sajtfűlűk készítésének meghonostása rendez üzsletési jelleggel.

5. A csángók ipari pályára való bevezése azon módon, mint az újabbban aszékelyi gyermek iskolán.

6. A hentesfalusi felső népiskola átalakítása polgári iskolává fiúk és leányok számára.

7. Tanács iskolák szervezése Hátfaluban, melyen külön csoport létesítenék az építőiparra, mint a mely Hátfaluban igen nagy számban van képviselve.

8. A Háromfaluban egy hitelüzemlékteret létesítés, mely kapcsolatos volna hozandó a nagyfalusi népbankkal. — Végül

9. kimondattat s ennek kezdeményezése a kereskedelmi s iparkamara kértett fel, hogy Brassó-szegnyében is alakítsanak külön iparfelkészítési bizottság.

Ezekben vonhatók össze ró idén az értekezlet határozatai, melyeket az elnök felügyelő fog a kereskedelmi miniszter ur elé terjesztetni, kérvé a más miniszteri társzékát érdekelt ügyekben a tárgyalások kezdeményezését az illetékes miniszter urakkal.

Maguk részéről ezekben tényleg csaknem teljesen kimerítve látjuk azon intézkedéseket, melyekkel a helyfűlűs községök helyzetét az idő színtén javítani lehet. És ha ezen kezdeményezése sikerre vezet, ha a magas kormány csángó községöknek segíteni akar, úgy tényleg csak ez uton lehet.

A végül üdvözöljük a kezdeményezést, melynek a legsebbé sikert kívánunk.

Vég szó.

A Brassói „Magyar Újság” idei 86. számában a J. által felületelt Hargitai Bala szerkesztő ur. (örvendők, hogy nem a felölös szerkesztő) hosszán foglalkozik személyesen a kábál módjaita derékát J. előtt mint elöltem. Először semmi közöm az én boldogult J.-vel. Az én kéréssem csak is az, hogy szívesse be az eddig hozám intézett üzsletelőadányt, a melyet józse megérdemelnem nem kívánok.

A mi ki J. urat illeti, a kinek velem polemika bocsátokú nincsen sem ideja, sem kedve, ezenel meggyúztatom, hogy a Gonosz Pista-fel emberekkel nem én, hanem a városszűlűk vannak hivatta arr., hogy öt Mózes ezen parancsára megtanítsak: „Ne tógy a te felebarátod ellen hanis tabunbizonyiságot.”

Beszél napirendre térünk.

Erzsi, 1894. július 24.

Koós Ferenc
kir. tanácsos.
ny. tanfelügyelő

KÖLÖNFÉLEK.

— Lapunk t. olvasóishöz. Mintán lapunk iteni szokás szerint rendszeren este jelenik meg, — tehát csak a következő napra lehet száznva, a fővárosi lapok példájára — mátl kezdve a la

punk a megjelenését követő nap leletével lesz ellátva.

— Zilaiz Gyula a budapesti nemzeti színháznak kedvence tagjainak törtéti előadásával a szépségimán egybegyűlt magyarságot annyira elragadta, hogy többszörösen lett azon óhajnak kijelesés adva, valha a kedves előadás — ki ma már elutazott — a jövő nyáron is szerencsésen lehetne Beméltj, hogy lesz!

— Az osztrák-magyar bank brassói fiókintéze, a banknak a kir. pénzügyigazgatósággal történt meg egyezése fölött a bevett egyfőtörvény államjegyek übölí kiadását beszűntette; továbbá mátl kezdve a bank egyfőtörvény államjegyek korlátlan mennyiségben becsesd elzsűfőtörvény, és pedig díjmentesen.

— Kálholy lemondása. A „Montags-Review” írja, hogy gróf Kálholy külügyminiszter a delegáció ez idei üzsletzűknek bevezetésén után a fog mondani hivatalról és visszavonul a magánéletbe. A külügyminiszter lemondása — az idejett lap szerint — a magyarországi egyházpolitikával vásság által tanúsított magyarságról függ össze.

Rendőrőrsök hírek. Tegnap d. u. 2-3 óra között vesztő harangszűk rákódottat meg városunkat és tőbbszörök összevetté egyrosszágú vagtattak ki a vasuti állomáshoz, honnan réses és sötét fűstfellegek toronyokból az felé. Szerkesztünk a tűzoltókkal és őrási közönséggel rohant a helyszíne felé, és midőn a Bolonyaból kiértünk, örömmel és meglepetéssel láttuk, hogy a nagy fellegek — porfellegek, a melyeket a vasúthoz vezető uton haladó fiakkerek okoznak. A tűzoltók — ez nem lévén hívatásuk — az utat nem öntöztek meg így a por csak a késő éjjeli órákban engedett, a mikor egy kedves helyre pihenéni tért.

— Új ügyvéd Nagy-Ajtán. Dr. Ferenczy Géza ügyvéd ur, ki mint ügyvédjött az utolsó években Anton József baróti ügyvéd ur idődját vette, Nagy-Ajtán telepedett és idődját megnyitotta. A jogkereső közönségnek nagyban ajánlunk, a kitérő ügyvéd és pedig amál inkább, mert egyen Nagy-Ajtán egy jársbírság székhelyén évek óta nyísn ügyvéd.

— Hangverseny! ad ma a városi zenekar a lovódból a következő műsorról: 1. „Wien — Paris”, induló Ertől. 2. Nyitány a „Kölő és paraszt” című operából. Szeptet. 3. „Fin de Siècle”, kerinög Waldteufel. 4. „O noapte in padure”, román (ábránd Schepkolt. 5. „Polonaise”, Chopin. 6. (A-dur). 6. „Il. magyar rhapsodia”, 7. „Donau-Wald”, Strauss. 8. „Egy keresztvált álma”, Ziehrli. 9. „Niagara-induló”. Bayreut. Kezdeté 8 órakor.

Idegenforgalom Brassóban.

— Julius 23.

„Nr. 1”-szálloda.

Bosian Szilárd tanár, Bukarest. Penzeleskölő Mihály tanár, Bukarest. Holi Gusztáv kereskedő, Bukarest. Elensku Flótor magánújszó, Bukarest. Schaez Pal tanár, Bukarest. Vozni Sándor tanár, Bukarest. Borsosk. Arletu Ia. Frayes Karabai. J. Szilárd kereskedő, Gurgia. Schmidtbauer Henrik utazó, Bpest.

„Európa”-szálloda.

Pantole P. Keresztély kereskedő, Bukarest. Pével D. Miklós kereskedő, Bukarest. Moise B. Jakab tanár, Bukarest. Arletu Ia. Frayes Karabai. Eberfeld. Zilály Gyula szűszes, Bpest. Litzmann Max utazó, Bécs.

„Bukareszt”-szálloda.

Berbandt Margaretha magánújszó, Bukarest. Pann Sándor ügyvéd, Bukarest. Langunbach Rachit magánújszó, Bukarest. Elchman Juliana kereskedő néző, Bukarest. Herriam J. Ignaz kereskedő, Bukarest. Jamid János bírtokos, Bukarest. Pfanhsaur Hermann műnök, Bukarest. Galovya Gyula tanácsos, Esekújvár. Stofis János kir. adóztár, Esekújvár. Koller Károly kereskedő, Bpest. Hecht Emil kereskedő, Bécs.

„Baross”-szálloda.

Mayer Ferenc kereskedő, Bécs. Grünwald Ármán utazó, Bécs. Kolin Sándor ut. Bécs. Berutlan Bene tanár, Bpest. Leibner Károly tanár, Pozsony. Glasz Ferenc zűszos, Braut. Leitinger Rudolf utazó, Linz. László Mihály kereskedő, Elisabethstadt. Rotschild Károly kereskedő, Bécs.

Lapkiadószón:

Dr. FISCHER AKOS.

Kiadó: A „Brassó” nyomdája.

Sz. 926/1894. étkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-ajtai kir. járási bíróság mint telekkönyvi hatóság közzé teszi, hogy a nagy-ajtai ev. ref. egyházi végrehajtónak Tótkés Juliánna végrehajtott szennyelő elleni 135 ft. díktelési kötelezést és járadék iránti ügyében a közeli-udvarhelyi kir. törvényszék (a nagy-ajtai kir. járási bíróság) területén lévő Bólon községben fekvő, a bónói 85. számú telekjegyzéknyomában foglalt ingatlanokból a Tótkés Juliánna illetőségére és pedig:

1. rend 320. hr.-sz. alatt foglalt ingatlanra 34 ft.	
2. " 682. 683. " " " " 10 "	
3. " 2407/4. " " " " 1 "	
4. " 2490. " " " " 21 "	
5. " 2793. " " " " 21 "	
6. " 2819/4. " " " " 71 "	
7. " 4327/4. " " " " 9 "	
8. " 5070. " " " " 31 "	
9. " 6696. " " " " 23 "	
10. " 9233. 9234. " " " " 23 "	
11. " 9423/4. 9549. " " " " 54 "	
12. " 9874. 9875. " " " " 104 "	
13. " 10423. " " " " 16 "	
14. " 10633/4. " " " " 6 "	
15. " 11026. " " " " 6 "	
16. " 9235. 9236. " " " " 21 "	
17. " 2793/4. " " " " 18 "	

1. rend 318. 319. hr.-sz. al. fogl. ingatlanra 209 ft.	
2. " 680. " " " " 5 "	
3. " 1223. 1302. " " " " 50 "	
4. " 1591. " " " " 42 "	
5. " 1905. 1991. " " " " 36 "	
6. " 2778. " " " " 17 "	
7. " 3338. 3339. " " " " 17 "	
8. " 3503. " " " " 52 "	

a fent megnevezett ingatlanokra az itt egyenként megállapított kifizetési árban az árverést elrendelő és hogy a fennbéli megjelölt ingatlanok az 1894. évi augusztus hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Bólon község házánál megtartandó nyilvános árve-

résen a megállapított kifizetési Áron alól is eladattai fognak.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át Kőszepénben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfelettel számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiadott kezelethez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátréznék a bíróságnál előleges elhelyezéssérel kiadott szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

Nagy-Ajtán, 1894. május hó 15.

A kir. járási bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Körtvélyfay, kir. albiró.

5929.—1894. sz.

Hirdetmény.

Az alább felsorolt, Brassó város tulajdonát képező volt uradalmi havasi legelők 2-es és írásból árverés után a tekintetes városi képviselőtestület jóváhagyásának fenntartása mellett és a rendes hivatalos órák alatt Brassó város gazdasági hivatalában közzétételezésre kitélt feltételek alatt 1894. november hó 1-től 1900. évi október hó 31-ig terjedő hat évi időtartamra a legelőbért igénylők haszonbérbe fognak adni.

Az árverési és ajánlati tárgyalás hétfőn, azaz folyó 22. augusztus hó 13-án délelőtti 9 órakor Brassó város gazdasági hivatalában fog megtartatni.

Mindenkét árverező tartozik, mielőtt szóbeli ajánlatára besorátik, a kifizetési árnak 10% nyi összegét bántéppénz gyanánt letenni.

Az írásbeli ajánlatok, melyek a szóbeli árverés után bontatnak fel, lezárás és azon bérleti tárgyra vonatkozó felirással, melyre az ajánlat tétele, elvárta, legkésőbb f. évi augusztus hó 13-án

délelőtti 9 óráig Hintz Ernő gazda-gondnoknak adandók át.

Az 50 krosz helyszelg előtti ajánlatokban pontosan megjelölendő az illető bérleti tárgy és a felajánlt évi haszonbéri összeg számának és betűkben pontosan és világosan kiírandó az ajánlat tartalmaznia kell az ajánlatnak, árjálattévé azon nyilatkozattal, hogy a bérleti- és árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti; továbbá tartozik ajánlattévé egy 10%-nyi bántéppénzt az igért összegből számítva az ajánlatához csatolni.

Bérlo köteles az egy évi bérösszeget biztosíték gyanánt letenni és a bérösszeget közzegyző okirat alakjában kiállítani.

A havasi legelők a következők:

I. Tőresvárt.

1. Zenoga kikülsítési ár	240 ft.
2. Grohotisch " " " " " " " "	190 "
3. Cloubucet " " " " " " " "	50 "
4. Mogura " " " " " " " "	75 "

II. Hosszánfaluban.

5. Zenoga bratosi kikülsítési ár 680 ft.	
6. Monte caplor " " " " " " " "	900 "
7. Bosca " " " " " " " "	600 "
8. Oborsai esir " " " " " " " "	390 "
9. Radille " " " " " " " "	125 "

III. Csernáfaluban.

10. Poltin kikülsítési ár	630 ft.
11. Zenoga lui Nan kikülsítési ár 900 "	

IV. Zajzonban.

12. Tejko kikülsítési ár 360 ft.	
13. Sipot " " " " " " " "	440 "
14. Piroksa " " " " " " " "	300 "
15. Csukás és Piatro rosia. " " " " " " " "	410 "
16. Havasi legelő Predalon kikülsítési ár 30 ft.	

Brassó, 1894. évi jul. 14.

A városi tanács.

!! ELIZEUM KERT !!

Tisztelettel alulírott, mint a Fekete-utca 2. sz. alatti vendéglő és Elizeum-kert bérlelője a m. t. közönség szives tudomására kívánom hozni, hogy ma és minden csütörtökön izletes „FLEKEN” lesz vacsorára, melyekből előleges megrendelésre egyes adagokat házhoz is kiszolgálok. Tiszta, magyaros konyha! Jó és olcsó asztali bér és misém. Friss csapalos Haberman-féle sörből.

Tisztelettel Balázs József vendéglős.

Newyorki Germania életbiztosító társaság.

Európai osztlály: Berlin, Leipziger-Platz 12. sz.

Magyarországi osztlály: Budapest, VII. Erzsébet-körút 54. sz.

Átlag 1893. december 31-én:

Érvényben lévő kötvények . . . 277 millió M.
Tényleges vagyon 75.413.116 M.

Referenciálakat ad a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

a NEWYORKI GERMANIA életbiztosító társaság magyarországi osztlályának

Erdély, Szlavonia, Horvátország és Boszniai vezérképviselősege:

Brassó, Lensor 25. szám, 1. emelet jobbra.

Telephon: 81. szám.

Ügynökök alkalmaztatnak.

(117) 19—

Brassó, nyomtatja és kiadja a „Brassó” nyomdája — Grünfeld Vilmos

A „BRASSÓ” nyomdája

Kolostor-utca 26.

ujonnan berendezetlén, ajánlja magát

mindenemá

könyvnyomdai munkák

u. m.

könyvek, rőpiratok, körlevelek, táblázatok, falragaszok, árjegyzékek, meghívók, élapok, gyászjelentések, számlák, eljegyzési kártyák, névjegyek stb. stb. gyors és pontos elkészítésére, izléses kivitelben s jutá nyos árak mellett.

Egy jókarban lévő, 6—8 lőerejű

GŐZGÉP

Maier-féle expansio-kormányossal és szabályozóval, valamint a hozzátartozó hengergőzkazán, 6¹/₂ méter hosszú, 0,97 méter átmérőjű, 6. legkörü hajtónyomásra kipróbálva, jutányos Áron eladók.

A gőzgép és kazán még üzemben vannak és működés közben megtekinthetők.

Bővebb felvilágosítást ad

HORNUNG Testvérek
hajlítottfa-bontógyára
Brassóban.

HIRDETÉSEK

főlvételnek

a kiadó-hivatalban.